

Hørings svar

**AK-Samvirkes høringssvar på udkast til Forslag til Lov
om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats**

3. januar 2005

Resume og anbefalinger

AK-Samvirke vil i dette høringssvar fokusere på a-kassernes opgaver og samarbejdsrelationer med de i lovforslaget definerede jobcentre og beskæftigelsesregioner. Der gives en række anbefalinger, som har væsentlig betydning for a-kasserne.

- Etablering af omtrent 100 jobcentre med forskellige opgaveporteføljer og forskellige styremodeller vil komplicere samarbejdet med a-kasserne. AK-Samvirke anbefaler derfor, at der i lovforslaget indskrives, at jobcentrene skal tage initiativ til at etablere kontakt og samarbejde med a-kasserne vedrørende informationsudveksling, CV-samtaler, kontaktførelse, vejledning mv.
- Det nuværende samarbejde mellem AF-regionerne og a-kasserne har betydning for effektiviteten i beskæftigelsesindsatsen. AK-Samvirke anbefaler derfor, at der i hver enkelt beskæftigelsesregion etableres et formaliseret samarbejde med a-kasserne i området om beskæftigelsesindsatsen og om det konkrete arbejde i regionerne på tværs af jobcentrene, herunder udpegning af best practice i samarbejdet mellem jobcentre og a-kasser og beskæftigelsesindsatsen. Samarbejdet kan f.eks. bidrage til, at beskæftigelsesregionerne via a-kasserne kan få informationer om kvaliteten og karakteren af indsatsen i de enkelte jobcentre. AK-Samvirke anbefaler, at regionsdirektørerne senest primo 2006 tager initiativ til at sikre, at alle jobcentre indleder samarbejde med a-kasserne.
- Lovbemærkningerne om hvornår medlemmerne hører til i A- og B-centre er upræcise og kan give anledning til meget forskellig praksis i A-centrene. Det kan betyde, at medlemmerne vil blive behandlet forskelligt afhængigt af geografisk tilknytning. Kriterierne for hvornår medlemmerne skal henhøre under A- eller B-centre skal præciseres.
- Medarbejderne i de statslige og kommunale myndigheder i A- og B-jobcentrene skal løse opgaverne på tværs af målgrupperne for stat og kommune (forsikrede og ikke forsikrede). Selvom hensigten formentlig er en fleksibel og effektiv opgaveløsning, er konsekvensen, at grænsen mellem forvaltningsopgaver og forvaltningsafgørelser vil flyde sammen. I praksis vil der blive truffet *forvaltningsafgørelser* af f.eks. kommunale medarbejdere over for forsikrede ledige. Dermed bliver myndighedsopdelingen en skrivebordskonstruktion og illusorisk.
- AK-Samvirke finder det uhensigtsmæssigt og i strid med jobcenterets opgaver, at centrene har indstillingsret i rådighedsspørgsmål overfor de kommunale forvaltninger. Det er AK-Samvirkes opfattelse, at rådighed er uløseligt koblet til stillingtagen til udbetaling af ydelser, og dermed til de kommunale forvaltningernes administration i forhold til kontant- og start-hjælpsmodtagere. Det anbefales derfor at denne indstillingsret til centrene fjernes fra lovbe-mærkningerne for at holde centerets opgaveprofil skarp.
- AK-Samvirke ser med bekymring på den forestående praktiske implementering af IT-understøtningen i jobcentrene. Det forekommer urealistisk, at der i lovforslaget ikke kalkuleres med uundgåelige udgifter til IT-udbygningen, der bliver helt central for den praktiske implementering af lovforslaget. Hvis ikke IT-understøtningen skal blive en fiasko, er det nødvendigt med en økonomisk ramme for IT-udbygningen.

- AK-Samvirke noterer, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse (§ 71) til at pålægge aktørerne i beskæftigelsesindsatsen, herunder a-kasserne, at bruge fælles standarder og IT-services. Ministeren kan desuden fastlægge udgiftsfordelingen ved fælles løsninger (gældende lovgivning). AK-Samvirke skal i den sammenhæng anbefale, at fælles løsninger etableres i tæt samarbejde med a-kasserne og AK-Samvirke for at sikre de mest effektive løsninger til den billigst mulige pris
- AK-Samvirke noterer, at IT-udbygningen ikke vedrører sagsbehandlersystemer, og at a-kassernes suveræne adgang til at bestemme systemer og leverandører fastholdes fremover, selvom om der kan stilles krav til systemerne for at tilgodese kommunikationshensyn mellem f.eks. a-kassernes og kommunernes systemer. AK-Samvirke kan tilslutte sig en ny digital IT-strategi, som a-kasserne vil deltage aktivt i, og fastholder samtidig a-kassernes bestemmelsesret over egne sagssystemer og leverandørforbindelser.

Samarbejde mellem jobcentre, beskæftigelsesregioner og a-kasser

AK-Samvirke noterer, at a-kasserne bevarer deres nuværende opgaver ”i form af udbetaling af dagpenge og rådighedsvurdering, samt rådgivning, vejledning, og service overfor medlemmerne”¹.

AK-Samvirke tager for givet at ”udbetaling af dagpenge” også dækker over de andre udbetalingsydelser, som a-kassernes administrerer i dag: Efterløn, overgangsydelse, børnepasningsorlovsydelse, VEU-godtgørelse, transportgodtgørelse, voksenuddannelsesstøtte og aktiveringsydelse.

Selvom om den obligatoriske opgaveportefølge i princippet er uforandret, vil vilkåret for a-kassernes arbejde blive væsentlig forandret, når Arbejdsformidlingen nedlægges og overføres til statslige myndigheder i en 3-delt jobcenterstruktur.

I dag samarbejder 32 a-kasser med 14 AF-regioner. Samarbejdet består i bundne opgaver i forbindelse med a-kassernes rådighedskontrol med ledige medlemmer, herunder især elektronisk informationsudveksling med hver af de 14 AF-regioner og besvarelse af koder om underretningspligtige hændelser (UPH) fra AF til a-kasserne. Systemet er komplekst og stiller væsentlige krav til nøjagtighed i regel- og kodeanvendelse i konkrete sager om rådighed. Der ud over arbejder AF og a-kasserne sammen om anden informationsudveksling, der har til formål at optimere beskæftigelsesindsatsen overfor den enkelte ledige, f.eks. CV-indlæggelse og opfølgning, indberetning til pligtige tilbud ved 6 og 12 måneders ledighed, særlige regler for ledige over 60 år osv.

I hver eneste AF-region er der – ud over de lovbundne opgaver – udviklet et samarbejde om vejledning og service overfor de ledige, ofte udmøntet i konkrete samarbejdsaftaler mellem AF og a-kasserne. Dette frivillige samarbejde medvirker til at forbedre beskæftigelsesindsatsen over for den enkelte ledige og optimere matchfunktioner på arbejdsmarkedet bl.a. ved hjælp af jobformidlerfunktioner i byggebranchen og i industribrancher, der har fleksibel anvendelse af arbejdskraft. Samarbejdet mellem a-kasserne og AF bidrager direkte til at arbejdsudbuddet er højt og at den ledige arbejdskraft står parat til de ledige jobs.

Etablering af omtrent 100 jobcentre med forskellige opgaveporteføljer og forskellige styremodeller vil komplicere samarbejdet med a-kasserne. Antallet af enheder som hver eneste a-kasse skal samarbejde med udvides fra 14 regioner til ca. 100 centre og 4 beskæftigelsesregioner. I den sammenhæng skal det ikke skjules, at samarbejdet med AF i forbindelse med underretningspligtige hændelser om negative formidlinger mv. har medført betydelige vanskeligheder af teknisk, kommunikativ og sagsmæssig karakter, hvilket fremgår af rapport Rambøll Management². AK-Samvirke gør opmærksom på, at de dokumenterede vanskeligheder ikke bliver mindre af, at antallet af selvstændige arbejdsmarkedsmyndigheder udvides fra 14 AF-regioner til ca. 100 jobcentre. Der må forudses betydelige vanskeligheder med at få et effektivt kommunikationssystem og samarbejde etableret mellem godt 30 a-kasser og 100 centre.

AK-Samvirke vil også pege på det helt afgørende faktum, at hvis de frivillige aftaler mellem AF-regionerne og a-kasserne om en effektiv indsats overfor de ledige, ikke følges op i det ny jobcenter-system, vil det danske arbejdsmarked miste dynamik og effektivitet.

Samarbejdet mellem a-kasserne og jobcentrene er så meget desto mere nødvendigt i etablerings- og overgangsfasen, fordi det må forventes, at staten og kommunerne må investere betydelige persona-

¹ Bemærkninger til lovforslaget side 10 nederst.

² Rambøll Management: Effektivisering af rådighedsadministrationen, august 2004.

leressourcer i at opbygge de ny organisationer og systemer. A-kasserne kan tilbyde at løfte opgaver, der ligger ud over de lovgivningsmæssige rammer evt. efter udbud fra jobcentrene og som anden aktør. Det gælder især CV-samtaler med nytilmeldte ledige³ og det skal bemærkes, at selvom denne opgave formelt er placeret i AF i dag, så er a-kasserne ifølge Lov om aktiv beskæftigelsesindsats forpligtet til generelt at understøtte ledige medlemmer med at lægge CV ind i Job-Net, og det medfører i praksis, at a-kasserne også medvirker til at løse opgaven for de nytilmeldte ledige.

AK-Samvirke anbefaler, at det i loven fastsættes, at jobcentrene skal tage initiativ til at etablere kontakt og samarbejde med a-kasserne vedrørende informationsudveksling, CV-samtaler, kontaktforløb, vejledning mv.

AK-Samvirke skal desuden anbefale, at der i hver enkelt Beskæftigelsesregion etableres et formaliseret samarbejde med a-kasserne i området om beskæftigelsesindsatsen og det konkrete arbejde i regionerne på tværs af jobcentrene. Samarbejdet kan f.eks. bedrage til at beskæftigelsesregionerne via a-kasserne kan få synsvinkler på kvaliteten og karakteren af indsatsen i de enkelte jobcentre.

Opdeling mellem A- og B-centre

Opdelingen i A, B og C-centre vil i forhold til de forsikrede ledige give anledning til forskellige bureaukratiske problemer. Især sondringen mellem A- og B-centre medfører i praksis afgrænsningsproblemer i forhold til om et medlem er tilknyttet A eller B centre. Det gælder ikke mindst i situationer hvor medlemmerne flytter bopæl fra en kommune til en anden. Hvis adskillelsen skal fungere i praksis, kræver det meget præcis og nøjagtig anvendelse af overflytningskriterier, samt præcis og aktuel information til de pågældende medlemmer. AK-Samvirke vil blot pege på, at der uvægerligt vil opstå talrige problemer med hensyn til hvor medlemmerne hører til, og at disse problemer vil nedsætte effektiviteten i opgaveløsningen og medføre klagesager.

Desuden anfører AK-Samvirke, at lovbemærkningerne om hvornår medlemmerne hører til i A- og B-centre er upræcise og kan give anledning til meget forskellig praksis i A-centrene. Det kan betyde at medlemmerne vil blive behandlet forskelligt afhængige af geografisk tilknytning. *Kriterierne for hvornår medlemmerne skal henhøre under A- eller B-centre skal præciseres.*

Sammenblanding af myndighedsansvar

AK-Samvirke noterer, at jobcenterstrukturen indebærer, at der etableres to parallelle myndigheder, henholdsvis en statslig og en kommunal myndighed. Dog delegeres den statslige myndighed til de kommunale myndigheder i C-centrene. Den todelte myndighed i A- og B-centrene betyder, at der etableres en tilsvarende statslig og kommunal ledelse. Samtidig lægges op til, at medarbejderne i de to myndigheder løser opgaver på tværs af målgrupperne for stat og kommune (forsikrede og ikke forsikrede). Det betyder i praksis, at kommunale medarbejdere kan varetage forvaltningsopgaver overfor forsikrede ledige og statslige medarbejde kan gøre ditto for ikke-forsikrede ledige. Selvom hensigten formentlig er en fleksibel og effektiv opgaveløsning, vil AK-Samvirke gøre opmærksom på, at grænsen mellem forvaltningsopgaver og forvaltningsafgørelser meget let vil flyde sammen. Med andre ord betyder den tværgående opgaveløsning, at der i praksis vil blive truffet forvaltnings-

³ A-kasserne skal tage kontakt gentilmeldte ledige, der skal have deres CV opdateret.

afgørelser af f.eks. kommunale medarbejdere over for forsikrede ledige. Dermed bliver myndighedsopdelingen en skrivebordskonstruktion og i realiteten illusorisk.

Rådighed

Den kommunale myndighed i jobcenteret skal – hvis centret har viden om at kontanthjælps- eller starthjælpsmodtageren f.eks. ikke tager imod de tilbud som centeret giver – indstille til den kommunale forvaltning, der administrerer kontanthjælp, at der f.eks. iværksættes en sanktion. Denne procedure skal ikke følges hvis det er et a-kassemedlem, idet jobcenteret i dette tilfælde alene skal oversendes en kode med en underretning til a-kassen, der undersøger sagen og tager stilling til evt. sanktion. *AK-Samvirke finder det uhensigtsmæssigt og i strid med jobcenterets opgaver, at centrene har indstillingsret i rådighedsspørgsmål overfor kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, idet rådighed er koblet til stillingtagen til udbetaling af ydelser. Det anbefales derfor at denne indstillingsret fjernes fra lovbemærkningerne for at holde centerets opgaveprofil skarp.*

Implementering af IT-strategi

For så vidt angår IT-understøtningen af jobcentrene ser AK-Samvirke med bekymring på den forestående praktiske implementering. AK-Samvirke er enig i, at der skal udformes en helt ny IT-strategi baseret på digital forvaltning, og anbefaler i den sammenhæng at Amanda nedlægges og erstattes af et nyt fleksibelt system. Ministeren får i lovforslaget bemyndigelse til at fastlægge fælles standarder vedrørende grænsefald, dataformater, kommunikationsstandarder, indholdsstandarder vedrører opgørelsesmetoder og fastlæggelse af centrale begreber. Imidlertid forekommer det bemærkelsesværdigt urealistisk, at der i lovforslaget ikke kalkuleres med uundgåelige udgifter til IT-udbygningen, der bliver helt central for den praktiske implementering af lovforslaget. Hvis ikke IT-understøtningen skal blive en fiasko, er det nødvendigt med en økonomisk ramme for IT-udbygningen.

AK-Samvirke er enig i, at IT-standarder skal baseres på åbne standarder, således at IT-services kan indgå i digital forvaltning, der muliggør at systemer kan kommunikere via web-baserede services. AK-Samvirke noterer, at ministerbemyndigelse ikke vedrører sagsbehandlersystemer. Det betyder at a-kassernes suveræne adgang til at bestemme systemer og leverandører fastholdes fremover, selvom om der kan stilles krav til systemerne for at tilgodese kommunikationshensyn mellem f.eks. a-kassernes og kommunernes systemer. AK-Samvirke kan tilslutte sig en ny digital IT-strategi, som a-kasserne vil deltage aktivt i, og fastholder samtidig a-kassernes bestemmelsesret over egne sags-systemer og leverandørforbindelser.

AK-Samvirke noterer, at beskæftigelsesministeren får betydelige bemyndigelser (§ 71) til at pålægge aktørerne i beskæftigelsesindsatsen, herunder a-kasserne, at bruge fælles standarder og IT-services. Ministeren kan desuden fastlægge udgiftsfordelingen ved fælles løsninger (gældende lovgivning). *AK-Samvirke skal i den sammenhæng anbefale, at fælles løsninger etableres i tæt samarbejde med a-kasserne og AK-Samvirke for at sikre de mest effektive løsninger til den billigst mulige pris*

Overgang

Med hensyn til overgangsperioden indtil d. 1.1.2007 forventer AK-Samvirke, at der træffes aftaler med a-kasserne i hver eneste region om hvor længe samarbejdsaftalerne med AF-regionerne løber, og at evt. overgangsordninger aftales.

For så vidt angår a-kassernes kommende samarbejde med jobcentrene, anbefaler AK-Samvirke at regionsdirektørerne senest primo 2006 tager initiativ til at sikre, at alle jobcentrene indleder samarbejde med a-kasserne.

Morten Kaspersen

/

Torben D. Jensen